

אלבום זה מוקדש לזכרו
של יובל הראל ז"ל
בן חיה ויוסף שנפל בעת
מילוי תפקידו במלחמת
שלום הגליל, 1982.

תשכ"ג - תשמ"ב
1962-1982

ילדות

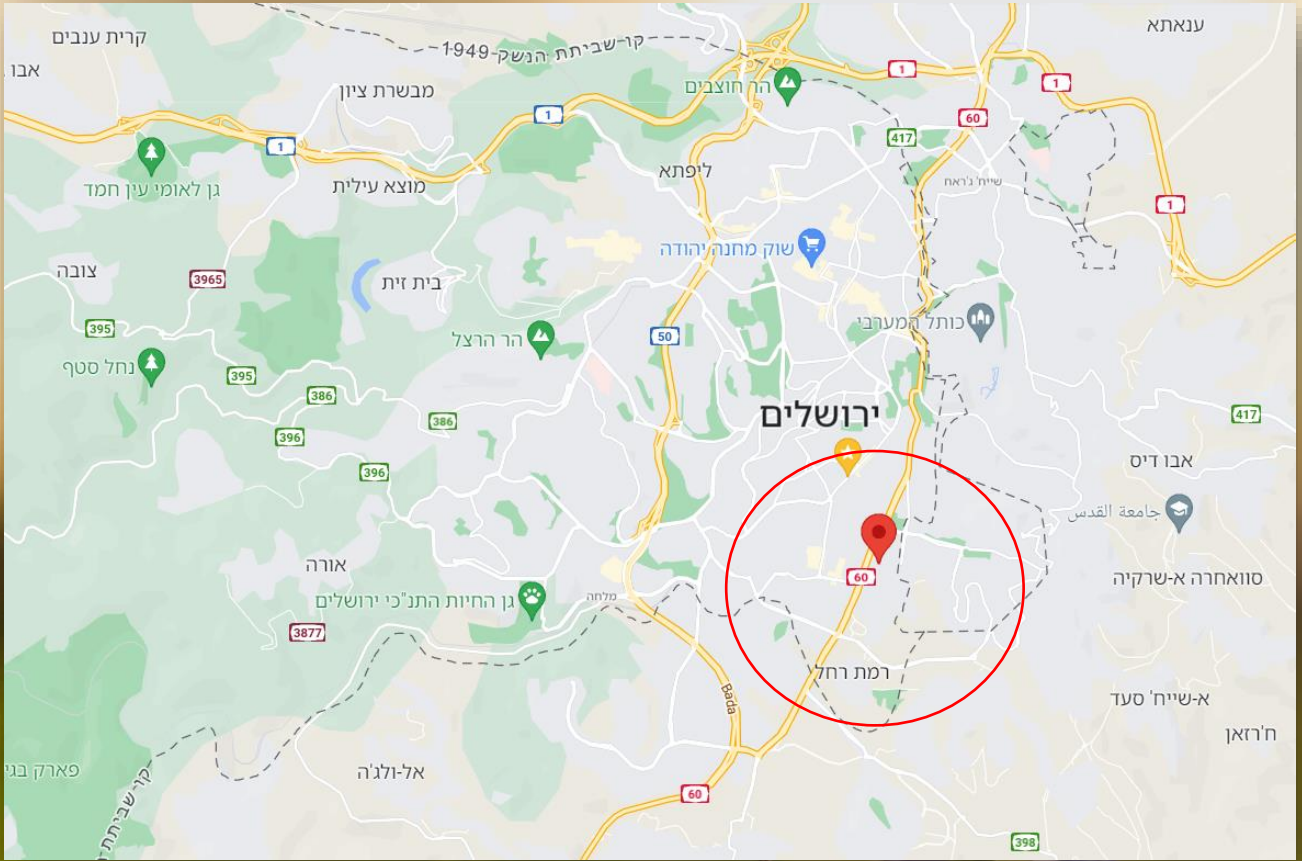
**יובל בן חיה ויוסף, נולד ביום ג' בטבת
תשכ"ג (30.12.1962) בירושלים בשכונת תלפיות.**

**תלפיות היא שכונה ירושלמית ותיקה, השוכנת
בגבולה הדרום-מזרחי של העיר ירושלים.**

**השכונה התפתחה בתקופת המנדט, וכוללת אזור
מגורים ירוק ופסטורלי. שכונה זו היתה שנים רבות
שכונת ספר בגבול העיר. בנייתה של השכונה החלה
ב-1921.**

**בין האנשים המפורסמים שהתגוררו בשכונה ניתן
למנות את אבל פן, יוסף קלוזנר, אריה לייב יפה,
חמדה בן יהודה (אשתו של אליעזר בן יהודה)
ושמואל יוסף עגנון, שאף תיאר את השכונה ואת
ביתו בה בכמה מספריו.**

ירושלים

שכונת תלפיות זנואכא

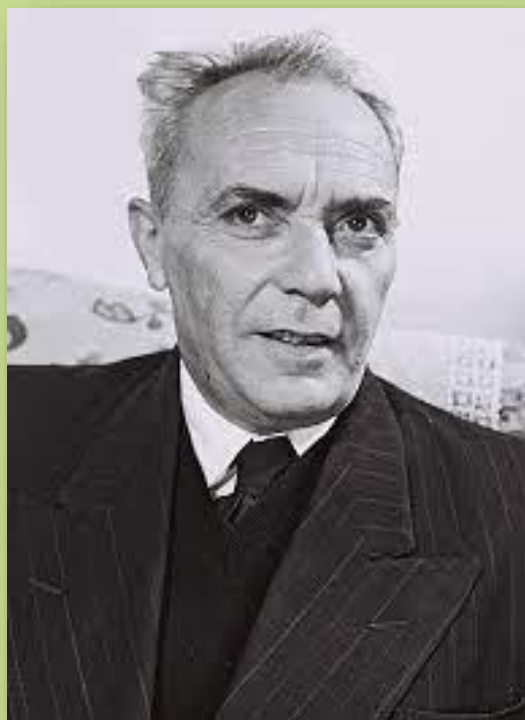

יובל למד בבית-הספר היסודי על-שם זלמן ארן.

**זלמן ארן היה מנהיג ציוני סוציאל-דמוקרטי,
פוליטיקאי ומחנך ישראלי יליד אוקראינה, חבר
הכנסת מטעם מפא"י.**

**כיהן כשר החינוך של מדינת ישראל במשך 11 שנה,
בין 1955 ל-1960 ובין 1963 ל-1969, והיה דמות
משפיעה בראשית ארגון מערכת החינוך בישראל.**

זלמן ארן ז"ל

**בית הספר על שם זלמן הרן ממוקם בשכונת תלפיות,
בשכונתו של יובל, ברחוב דרך בית לחם 117.**

**ההשקפה החינוכית שלהם היא קבלת השונות בין
התלמידים, מאמינים כי חברת ילדים מגוונת ורב
תרבותית מפתחת בכל ילד סבלנות וסובלנות ומפתחת
בכל אחד את המיוחד לו.**

סמל בית הספר על שם זלמן ארון

בגרות

"בכל שנות לימודיו
צוין לשבח כתלמיד
מעולה וכאדם
מיוחד"

**יואל למד בתיכון בבית-הספר "אורט נביאים" במגמת
אדריכלות.**

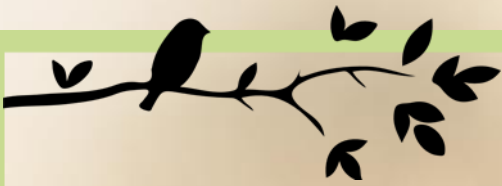

**מגמת אדריכלות מתעסקת בתחום העיצוב
והחדשנות המשנים את המקום בו אנו חיים.
המגמה מפגישה את התלמידים עם תחומי
הבניה והעיצוב.**

**הוא זכה בפרסים רבים על עבודותיו המצוינות בנושאי
אדריכלות ושרטוט-בניין.**

בית הספר אורט נביאים

**יובל היה בוגר מכפי גילו,
נחרץ בדעותיו, "תולעת ספרים" וידען
בתחומים שונים.
הוא שקד על לימודיו והתעמק בכל נושא
שנלמד בכיתה.
הוענקו לו תעודות על הצטיינותו הכללית
בלימודים.**

את שעות הפנאי הקדיש להדרכה בתנועת "המחנות
העולים", שאליה השתייך מגיל שלוש-עשרה.

במסגרת זו התארגנו חברים רבים ליציאה לגרעיני
נח"ל. יובל, שהיה מזכיר הגרעין, נמנה עם חברי
"לוחמיתן": שם הגרעין המורכב מראשי-התיבות של
שמות המקומות שמהם הגיעו החברים: לוחמי-
הגיטאות, מוצקין, ירושלים, תל-אביב ונוה-שאנן.

המחנות העולים

גיוס

**"...גם במסגרת
הצבאית בלטה לעין
כל דמותו
המיוחדת..."**

יובל גויס לצה"ל במחצית ינואר 1981 והתנדב לשרת

בנח"ל המוצנח.

שמה של חטיבת הנח"ל נגזר מראשי תיבות של
מסגרת נוער חלוצי לוחם (נח"ל), זאת משום שמקורה
בגרעיני הנח"ל שהוקמו החל מימיה הראשונים של מדינת
ישראל.

דגל גדוד הנח"ל המוצנח

גדוד נח"ל מוצנח 88

גדוד 'נח"ל מוצנח 88' היה גדוד סדיר בחטיבת הצנחנים
202. החיילים אשר שרתו בגרעיני הנח"ל השונים נהגו
לעבור מהיאחזות לאימוני חי"ר במסגרת גדוד האימון
המתקדם.

את הטירונות עברו החיילים במחנה בית דראס, משם עברו
לבסיס האימון המתקדם של הנח"ל שהיה במחנה נתן
בדרום (בא"פ נח"ל).

תג הראשון של חטיבת הצנחנים 202

חיילי גדוד 88 (הנח"ל המוצנח) השתתפו בפעולות התגמול של הצנחנים, בכיבוש כונתילה, תמד וא-נחל בסיני וכן בקרב המיתלה במבצע קדש. גדוד זה ספג אבדות ופצועים רבים בכל פעולותיו הקרביות. 2 פלוגות מהגדוד אף השתתפו בצניחה מבצעית בא-טור וכבשו שם את שדה התעופה.

הגעת השיירה לא-נח"ל

כיבוש כונתילה

כיבוש כפר תמד

חיילי הגדוד זכו לקבל עיטורי גבורה ועיטורי עוז
על אומץ ליבם בשעת הקרב.

עיטור העוז

”מעשה גבורה שנעשה במילוי
תפקיד קרבי תוך חירוף נפש”

עיטור הגבורה

”מעשה גבורה עילאית שנעשה
בעת לחימה מול פני האויב תוך
חירוף נפש”

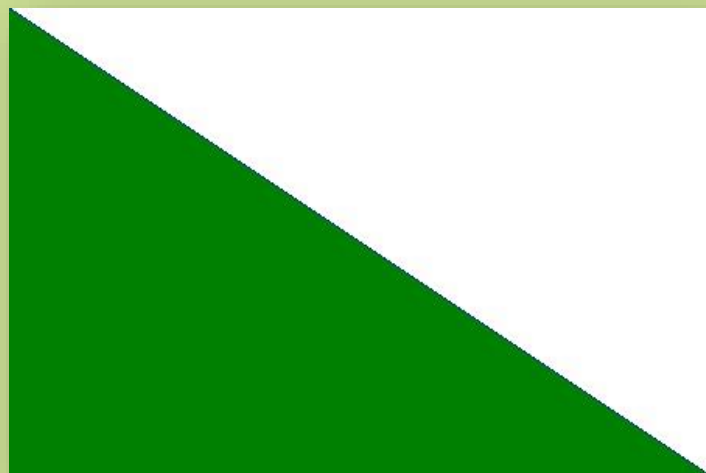
לאחר מלחמת סיני ומבצע קדש שונה שמו של גדוד

88 לגדוד 50. ובשנת 1987 הועבר הגדוד מחטיבת

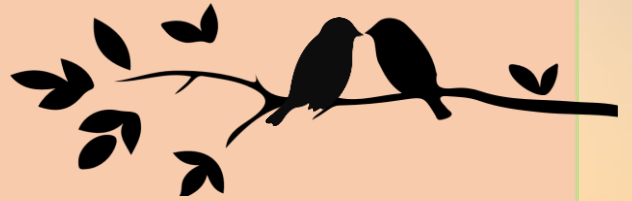
הצנחנים הסדירה לחטיבת הנח"ל.

תג חטיבת הנח"ל

דגל חטיבת הנח"ל

**לאחר הטירונות ותקופת ההכשרה של הגרעין בקיבוץ
אלרום, יובל נשלח למשימות של ביטחון שוטף.**

**גם במסגרת הצבאית בלטה לעין כל דמותו המיוחדת
והוא השכיל לרקום קשרי רעות אמיתיים עם חברים
ליחידה וגם עם מפקדים.**

חיילים מחובקים

מלחמת לבנון הראשונה

מלחמת שלום הגליל

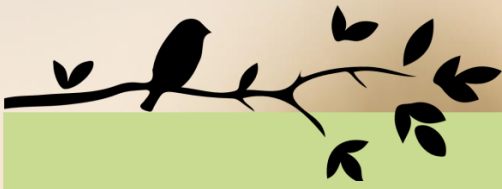
**שמה הרשמי של המלחמה היה מבצע שלום הגליל
(מבצע של"ג), אשר התרחשה ברובה בשטח לבנון בין
ישראל לסוריה וארגוני טרור פלסטיניים שישבו בלבנון,
וביצעו פיגועים בישראל ובמדינות נוספות.**

**מבצע שלום הגליל נערך בין:
ט"ו בסיון תשמ"ב, 6 ביוני 1982, ל-י"ב בתשרי תשמ"ג,
29 בספטמבר 1982.**

לחיילים ששירתו בתקופה זו הוענק-

אות מערכת שלום הגליל

על פי ההגדרה הבלתי רשמית והרחבה ביותר, כללה

מלחמת לבנון שני שלבים עיקריים:

שלב ראשון- הקרבות והלחימה הפעילה שתוכננה

ונקראה בשמה הרשמי "מבצע שלום הגליל":

4-5 ביוני 1982: הסלמה בגבול לבנון, בעקבות ניסיון ההתנקשות בשגריר ישראל בממלכה המאוחדת, שלמה ארגוב.

6-11 ביוני 1982: כניסת כוחות קרקעיים של צה"ל ללבנון ולחימה נגד כוחות סוריים ופלסטיניים עד להפסקת אש.

12 ביוני 1982 - סוף אוגוסט 1982: זחילה ולחימה של צה"ל על כביש ביירות-דמשק, כיתור ולחימה בביירות, עד ליציאה מסודרת של כוחות פלסטיניים, כולל מנהיגיהם, וסוריים מביירות.

29 בספטמבר 1982: יציאת צה"ל מביירות, וסיום מבצע שלום הגליל באופן רשמי.

השלב השני- לאחר סיום המבצע שהיית כוחות צה"ל בלבנון:

אוקטובר 1982 - ספטמבר 1983: שהיית ישראל בלבנון עד הנסיגה מהרי השוף.

ספטמבר 1983 - יוני 1985: שהיית ישראל בלבנון על קו נהר האל אוואלי.

יוני 1985 - מאי 2000: שהיית ישראל ברצועת הביטחון ולחימה בתקופה זו, עד לנסיגה חד-צדדית של ישראל אל הגבול הבינלאומי ב-24 במאי 2000.

**המלחמה הביאה להגליית מפקדות אש"ף
לתוניס, ולחיסול רוב הכוח הצבאי של
הארגונים הפלסטיניים, אולם לא הצליחה
להוציא את צבא סוריה מלבנון.**

**בעקבות המלחמה קם הארגון השיעי הקיצוני חזבללה,
שמילא את החלל שנוצר בדרום לבנון עם יציאת הכוחות
הפלסטיניים, ונלחם בכוחות צה"ל שנותרו בדרום לבנון.**

יציאת צה"ל מלבנון

654 חיילי צה"ל נהרגו במהלך

מבצע שלום הגליל.

**המלחמה, יעדיה, מהלכיה, מחירה
ותוצאותיה לוו בביקורת פנימית קשה.**

יזכר

סיפור הנפילה

"לאבד את יובל שלי,
את הילד שלי, הבכור
שלי, היה בלתי
אפשרי מבחינתי"

לפי דבריה של אימו - חיה הראל

בזמן המלחמה יובל ניהל יומן ותיעד במילים ובתצלומים את כל האירועים והפעולות שבהם נטל חלק.

כוחות צהל בלבנון

יומן אישי

משרדי אש"ף בצידון

פינוי פצועים מהמלחמה

* כל התמונות בדף זה מהאינטרנט, אינם תצלומים אישיים של יובל.

ביום י"ט בסיוון תשמ"ב (10.6.1982)

נפל יובל בן חיה ויוסף בקרב בלבנון

והובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי

בהר-הרצל.

הוא השאיר אחריו הורים ואח.

אימו חיה הראל מספרת "הוא נהרג בצהרי יום חמישי,

בשעה 12:55, קצת לפני שהחלה לכאוב לי הבטן.

מטוסי חיל האוויר הפציצו את הנגמ"ש שלו בשוגג,

בגיזרה המזרחית. 34 חיילים שלנו נהרגו באותה

הפצצה, מאש כוחותינו. יובל היה בן 19 וחצי."

שתי משפחות הראל שנקשרו בקשר דם

ביום השלישי ללחימה בלבנון, נפל יובל הראל, בנם של מרים ויחזקאל, חייל בחיל השריון מפגיעת טיל נגד טנקים במחנה הפליטים עין אל חילוה על יד צידון.

החברים ומשפחה של יובל אחר, בן חיה ויוסף, שקראו את מודעות ההרוגים, חשבו בטעות שמדובר ביובל שלהם וסיפרו לחיה ויוסף שהבן שלהם נהרג.

לאחר בירורים הובהר שהוא עדיין בחיים, אך זמן מה מאוחר יותר הוא נהרג בקרב אחר.

יובל בן חיה ויוסף היה חייל בגדוד 50 של הנח"ל המוצנח, וכאשר ההורים קיבלו שוב את ההודעה הם סירבו תחילה להאמין לה, והסבירו שיש עוד יובל שנהרג, אך לצערם הידיעה על מות בנם הייתה נכונה בפעם השנייה.

הפרטים האישיים הזהים שלהם גרמו לשרשרת טעויות נוראה אשר הוסיפה לכאב.

שני משפחות הראל שנקשרו בקשר דם

לאחר שקמו מהשבעה הלכו מרים ויחזקאל עם בנותיהם לנחם את חיה ויוסף ובנם אמיר שעדיין לא קמו מהשבעה על יובל שלהם.

"אני מצמררת כשאני נזכרת ברגע ההוא", אומרת חיה. "זה היה אחד הרגעים הקשים בחיי. אז הבנו שיש פה גורל משותף. בארץ הזאת יכולים להיות כמה יוסי כהן, אבל שני יובל הראל מאותה שכונה, בני אותו גיל, שלא יודעים האחד מהשני ונהרגים בהפרש של יומיים?".

מאז ועד היום הן שומרות על קשר בעיקר בשבוע של יוני 1982 שבו נפלו היובלים שלהן, שבו נוצר ביניהן קשר של דם.

חיה הראל (ימין) ומרים הראל (שמאל)

נכתב לזכרם של יובל הראל בן חיה ויוסי ויובל הראל בן מרים ויחזקאל

מילים: עמנואל צבר
מנגינה: יאיר רוזנבלום

על דעת המקום
ועל דעת הקהל
רכבנו סופה וגם סער
בוטחים-אל תשלח ידך אל הנער.
למודים ושבעים
יודעים את השעה,
שעטו הראלים יובלים חיילים
לבנון ושריון וקול שובר ארגזים.

בלילה ההוא אמא
הראל לקינות יובל,
עוד זה מדבר וזה בא אמא
יובל על במותיך חלל.

בלילה ההוא אבא
הייתה צעקה גדולה,
עוד זה מדבר וזה בא
הראל גם יובל,
יובל גם הראל
ועיר תלפיות שכולה.

פזמון: ובישיבה של מעלה
ובישיבה של מטה
עוד זה מדבר וזה בא,
הלילה ההוא יקחהו האופל
הלילה ההוא בא.

הנצחה

יותר מכל המאמרים והראיונות שהתפרסמו בעיתונים
ושודרו ברדיו, היטיב לתארו אביו: "ליובל אלוהים נתן
כל מה שהוא יכול היה לתת לאדם. היה חכם, היה עניו,
ברוך כישרונות, מארגן מעולה ופיקח.
רק חיים הוא לא נתן לו".

ועוד כתב האב לבנו: "היית לי הטוב שברעי. אושרי לא
ידע גבול כשהיית מגיע לחופשה. היינו לובשים אז
בגדים זהים ויורדים העירה לקניות ולסידורים. התגאיתי
בך על היותך נח"לאי בן נח"לאי ונהנית מכל רגע
במחיצתך. שררה בינינו הרגשת שלמות. היית בן נאמן.
אהבת את הבית ולא חסכת מאמץ ליצור קשר מתמיד
עמנו. החיים חננו אותך בהרבה דברים טובים, ואתה,
בדרכך המיוחדת, ידעת להעביר דברים אלה גם
לאחרים".

בני משפחתו של יובל הוציאו לאור ספר לזכרו ובו
דברים של בני משפחה, חברים, מפקדים ומורים על
דמותו המיוחדת, וכן מכתבים ששלח יובל להוריו
ולחברתו, חיבורים שכתב ותצלומים של עבודות
האמנות שלו.

שמו של יובל מונצח באנדרטאות רבות ביניהן:

בית איל אשדות יעקב מאוחד

בית יד לבנים ירושלים

יד לנופלים בני התנועה
הקיבוצית יערות מנשה
(משמר העמק)

דברי התלמידים והסטודנטית

דברי התלמידים:

נועה:

**הפרויקט היה כיף, זה היה מאוד מענין
לכתוב ספר על חייל. גיליתי דברים
חדשים על יובל הראל ועל הסיפור נפילה
שלו. התחברתי להיסטוריה שלו כי גם אני
גרה בתלפיות ואחותי לומדת בבית ספר
זלמן ארן שבו למד יובל.**

אמיר:

**נהניתי להיות חלק מהפרויקט ולהביא
את הידע שלי. למדתי המון מהעבודה.
להיות חלק מכתובת ספר הנצחה על חייל
היה משהו מיוחד בשבילי.**

"בית רחל שטראוס"

התלמידים שעימם עשיתי את הפרויקט הם מבית הספר לחינוך מיוחד - "בית רחל שטראוס". בית ספר זה לתלמידים בעלי מוגבלות שכלית ואוטיזם ברמות שונות עד גיל 21.

אמונת בית הספר היא שהתלמידים מסוגלים וראויים ללמוד ולפעול ככל בני הנוער ולכן ההשקעה הרבה בפיתוח החינוך החברתי- ערכי- קהילתי, בנוסף לחינוך האקדמי וההכנה לחיים.

אחד הפרויקטים החברתיים-ערכיים שבית הספר משתתף בו מדי שנה הוא הכנת אלבומי הנצחה ללוחמים שגרו בשכונה ונפלו בקרבות השונים.

דברי הסטודנטית:

**שמי נופר זיאת אני סטודנטית
לחינוך במכללת אפרתה, היה לי העונג לעבוד עם
אמיר ונועה על פרויקט ההנצחה.
לאורך כל העבודה איתם התחברנו עוד ועוד ולמדתי
להכיר אותם בייחודיות ובחן שלהם.**

**השילוב של אמיר ונועה היה מוצלח מאוד כל אחד
מהם הביא את הסקרנות והידע שלו בתחומים
שונים וזה נתן הרבה ענין ועומק לתהליך העבודה.**

**הרגשתי שהזמן איתם היה מעט ביחס לכמות
העבודה ולדברים שרציתי לחשוף אותם אליהם.
השנה היתה עמוסה באירועים נוספים שכל מפגש
היה קצר אבל מלמד מאוד.**

**באופן אישי הפרויקט על יובל הראל בן חיה ויוסף
לימד אותי המון, קראתי מאמרים, סיפורים, נכנסתי
לאתרים רבים והכל בכדי לחקור את מסלול חיו,
התקופה, המלחמה וסיפור נפילתו.**

נופר זיאת

התקווה

כָּל עוֹד בַּלֵּב
פְּנִימָה נִפְשׁ
יְהוּדֵי הוֹמִיָּה,
וּלְפִאֲתֵי מִזְרַח
קְדִימָה עֵין
לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה.

עוֹד לֹא אֶבְדָּה
תְּקוּתָנוּ, הַתְּקוּהָ
בֵּת שָׁנוֹת
אֲלֵפִים, לְהִיּוֹת
עִם חֲפְזֵי
בְּאֶרְצָנוּ, אֶרֶץ
צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.